

Spis treści

Wykaz skrótów	IX
Wykaz literatury	XIII
Wstęp	XXXVII
Rozdział 1. Prawa dziecka – próba definicji	1
§ 1. Wstęp	1
§ 2. Prawa człowieka – wybrane ujęcia i koncepcje	2
I. W stronę praw człowieka	2
1. Między władzą a godnością	3
2. Prawa człowieka – refleksja krytyczna	6
§ 3. Prawa dziecka, jako kategoria praw człowieka	10
I. Dziecko – legalna definicja	10
II. Perspektywa prawno-prenatalna	13
III. Pełnoletność	20
§ 4. Prawa dziecka – wybrane ujęcia	23
I. Dziecko, jako „element” prawa	23
II. Prawa dziecka – perspektywa teoretyczna	32
1. Kontekst historyczny	32
2. Prawa dziecka – wybrane ujęcia	36
3. Prawa dziecka – spojrzenie krytyczne	40
III. Socjopedagogiczne konteksty praw dziecka	45
1. Wprowadzenie	45
2. „Dzieci o prawach dziecka”	46
3. Socjalizacja moralno-prawna a prawa dziecka	49
Rozdział 2. Prawa dziecka a prawa pacjenta	53
§ 1. Wstęp	53
§ 2. Prawa pacjenta – wybrane konteksty	54
I. Prawa pacjenta – perspektywa ustawowa oraz instytucjonalna	58
1. Ustawa o Zakładach Opieki Zdrowotnej	58
2. Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta	59
3. Rzecznik Praw Pacjenta	64
§ 3. Prawa małoletnich pacjentów	66
I. Źródła ochrony praw małoletnich pacjentów	66

II. Wybrane instytucjonalne działania na rzecz ochrony praw dziecka, jako pacjenta	71
III. Przykłady działań	73
Rozdział 3. Prawo dziecka do świadczeń zdrowotnych	79
§ 1. Wstęp	79
§ 2. Prawo do świadczeń zdrowotnych – wybrane aspekty	80
I. Zasady dostępu małoletnich do świadczeń zdrowotnych	83
§ 3. Prawne oraz społeczne aspekty dostępu małoletnich do świadczeń profilaktycznych	89
I. Uwagi wprowadzające	89
II. Interwencje medyczne w sytuacji zagrożenia życia dziecka – wybrane aspekty prawne	97
III. Wyzwania oraz dylematy	99
IV. Perspektywa karno-społeczna	107
§ 4. Legalne aspekty ochrony praw dziecka w fazie prenatalnej	114
I. Wstęp	114
II. Dziecko, jako pacjent z perspektywy rozwoju diagnostyki oraz chirurgii płodowej	115
1. Dziecko poczęte, jako pacjent – perspektywa paradoksów	119
2. Prawa pacjenta – perspektywa prenatalna	126
3. Prawa dziecka poczętego do godnej śmierci	130
§ 5. Prawne aspekty zapłodnienia pozaustrojowego	140
I. Uwagi wprowadzające	140
II. Wspomagany rozród – kontekst ustawowy	143
III. „Prawa zarodka” jako pacjenta. Zagadnienia wprowadzające ..	149
IV. Anonimowość dawców	157
1. Wprowadzenie	157
2. Standardy ustawowe oraz praktyka orzecznicza	158
3. Postulaty oraz perspektywa społeczna	160
Rozdział 4. Prawo dziecka – pacjenta do informacji	163
§ 1. Wstęp	163
§ 2. Prawo małoletniego pacjenta do uzyskania informacji – wybrane konteksty	165
§ 3. Tajemnica medyczna a prawo dziecka do prywatności	173
I. Uwagi wprowadzające	173
II. Tajemnica medyczna – wybrane konteksty	176
III. Prawo małoletniego pacjenta do poufności	180
1. Dylematy i wyzwania	181
2. Bezpieczeństwo i troska	190

Rozdział 5. Prawo dziecka do wyrażenia zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych	201
§ 1. Wstęp	201
§ 2. Zgoda pacjenta – uwagi ogólne	202
§ 3. Zgoda dziecka na leczenie – współczesne wyzwania	208
I. Władza rodzicielska	210
II. Problem zgody kumulatywnej oraz zastępczej	215
III. Zgoda małoletniego pacjenta – krytyka oraz dylematy	222
IV. Wnioski	233
§ 4. Psychiatryczne oraz psychospołeczne konteksty zgody dziecka na leczenie	237
I. Uwagi wprowadzające	237
II. Zgoda małoletniego pacjenta, w kontekście oddziaływań psychoterapeutycznych oraz psychiatrycznych	240
III. Psychiatryczne oraz psychospołeczne konteksty zgody małoletniej na przeprowadzenie zabiegu aborcji	249
Rozdział 6. Prawa dziecka w medycynie, nowe pytania – nowe wyzwania .	259
§ 1. Refleksje wprowadzające	259
§ 2. Zmiana płci u osoby małoletniej	261
§ 3. Prawo małoletniego do godnej śmierci: problem terapii uporczywej	265
I. Wprowadzenie do zagadnienia	265
II. Problem eutanazji	267
III. Godność <i>versus</i> uporczywość	269
§ 4. Prawo do zatrzymania rozwoju niepełnosprawnego dziecka – problem <i>Ashley Treatment</i>	275
I. Uwagi wprowadzające	275
II. <i>The Ashley Treatment</i>	276
III. Próba konkluzji	279
Wnioski i podsumowanie: w stronę godności dziecka	281
§ 1. Jakie prawa posiada dziecko, jako pacjent?	282
§ 2. Czy analizując rozwój dziecka jako człowieka dostrzec można różny zakres posiadanych przez nie uprawnień?	283
§ 3. W jaki sposób aktualnie chronione są prawa dziecka, w trakcie udzielania mu świadczeń zdrowotnych?	284
§ 4. W jakich obszarach dochodzi aktualnie najczęściej do naruszenia ww. praw osób małoletnich?	284

Spis treści

§ 5. Czy na początku XXI w. dostrzec można pojawienie się „nowych praw dziecka”?	285
§ 6. W jaki sposób na kształtowanie kultury praw dziecka wpływa wychowawcza oraz informacyjna funkcja prawa?	287
Indeks rzeczowy	289